

Program krúžku

- 25. 11. Kněždub - promoce knihy D. Holého o Antoši Frolkovi spojená se slavnostním koncertem. Zpívá mj. mužský sbor Slováckého krúžku
- 6. 12. Mikulášská beseda u cimbálu v Klubu VA na Šumavské ulici. Začátek v 18. hod., závěr ve 24 hod.
- 20. 12. Vánoční beseda u cimbálu. Začátek v 18. hod., závěr ve 23 hod.
- 17. 1. Valná hromada Slováckého krúžku, začátek v 18 hod. Po skončení valné hromady beseda u cimbálu.
- 3. 2. Slovácký ples v Kongresovém centru na Výstavišti
- 17. 2. Slovácký ples v Praze

Kronika

Dne 2. října.2000 proběhla na zkoušce taneční složky Slováckého krúžku tajná volba stárků. Jako první stárek byl zvolen Martin Matuš z Dolního Němčí, jako druhý Zdeněk Šebesta ze Svatobořic a třetím stárkem byl zvolen Petr Nepevný z Rosic u Brna. Každý ze stárků pak měl právo zvolit si svoji stárku. První stárkou se stala Michaela Haluzová z Újezdce u Luhačovic, druhou Martina Bolková z Ostravy a třetí stárkou je Vladka Příkrylová z Brna.

-MM-

Jubilanti

- 70 let 21. 10. Prof. MVDr. Luboš Holý, CSc.
- 65 let 22. 12. Eva Štěpánková
- 60 let 11. 7. Ing. Stanislav Krčmař
- 50 let 20. 8. Pavel Rampula
- 21. 9. Ing. Josef Doné

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví a spoustu příjemně prožitých chvil v kolektivu našeho Slováckého krúžku.

Výzva archiváře

Sledovat množství dnes vycházejícího denního a dalšího periodického tisku je časově náročné a finančně nákladné. Přitom občas tu a tam vyjdou v novinách nebo časopisech zmínky o našem krúžku, ale do archívu se nedostanou. Proto

prosím všechny krůžkaře, aby mne na takové zmínky laskavě upozornili a mohli, aby věnovali do archivu výstřižek, ovšem označený přesným názvem periodika a datem, kdy vystřižená zmínka nebo dokonce článek v něm vyšly.

Dále prosím všechny krůžkaře, aby laskavě poskytli do archivu všechny dokumenty, které se vztahují k činnosti a historii krůžku před rokem 1975. Dokumenty, které si budou chtít ponechat, aspoň v kopiích, které bych nechal zhotovit na náklad krůžku.

Na spolupráci se těší

Jenda Krist
vrchní archivář a výpomocný knihovnik

Dárci, zadavatelé reklam

V roce 2000 poskytl Odbor kultury Magistrátu města Brna Slováckému krůžku dotaci ve výšce 26 000 Kč. Dotace je určena na obnovu našich krojů, zejména bude využita při obnovování kopaničářských krojů. Za podporu Magistrátu města Brna upřímně děkujeme.

-vš-

Peněžní dary věnovali: MVDr. Ladislav Bulíček, Ivan Daniel, dipl. tech. Josef Dokoupil, Ing. Miroslav Dostál, MUDr. Hana Dostálová, Helena Fejfarová, Petra Haluzová, Yvona Janošíková, Jiřina Kopřivová rnl., Roman Krejčí, Mgr. Jan Miroslav Krist, Jiří Macháček, Hana Macháčková, Karel Maňas, Miloslav Medovarský, Ing. Luděk Pecho, Lukáš Rotrekl, Ing. Karel Stehlík, Zdeněk Šebesta, Ing. Jaroslav Ungerman CSc, Ing. Alois Vala.

Marie Dvořáková zprostředkovala zadání reklamy pro Jihomoravskou energetiku, a.s. a Marie Charuzová objednala reklamu pro svou firmu eM-kontakt.

Za všechny získané částky děkujeme, budou použity na obnovu hudebních nástrojů Slováčku i Slováckého krůžku.

-RN-

Pamětní deska členovi krůžku

Na domě rodiny Bartošových v Lanžhotě byla 10. září odhalena pamětní deska Antonínu Bartošovi - Babiňákovi, který byl za války velitelem parašutistické skupiny Clay Eva, po válce poslancem Národního shromáždění, po roce 1948

pak legendárním bojovníkem proti komunistické diktatuře. Antonín Bartoš byl předválečným členem Slováckého krúžku, jeho odnož založil i ve vojenském výcvikovém táboře v Anglii, kde se společně s dalšími rodáky ze Slovácka připravoval k tomu, aby se mohl podílet na osvobození vlasti. Více o Antonínu Bartošovi se lze dozvědět ve sborníku vyšlém k 85. výročí založení Slováckého krúžku.

Výročí Slováčku

Slavnostním představením s názvem *Hrajte ně, husličky* si před plným sálem Kulturního domu Rubín v sobotu 14. října připomněl Slováček, dětský soubor krúžku, 25. výročí svého založení. Bezmála půldruháhodinový a pečlivě připravený pořad představil všechny skupiny a složky souboru vč. dětských muzikantů, kteří jsou členy samostatného Sdružení Cimbálová muzika Slováček, a vč. dospělých muzikantů, kteří se Slováčkem spolupracují.

Kdo jen trochu někdy zkusil pracovat s dětským kolektivem, musel ocenit množství vykonaného díla a to hned se skupinami dětí čtyř různých věkových stupňů. Program byl nejpůsobivější tam, kde dal plný průchod přirozenosti a hravosti daného věkového stupně. Proto na mne nejsilněji zapůsobila programová čísla *Zlaté husy, polette, Na kocúry a na myši* a zejména *Hra na tetičku*, kterou považuji za nejzdařilejší z toho, co jsem v posledních letech z tvorby Slováčku viděl. Párové tancování skočných a posléze samostatné klukovské zpívání písní k nim rovněž odpovídají tomu věkovému stupni, kdy se začínají chlapci i děvčata pokoušet vyrovnávat se dospělé chaze, "zaučují se", aby se později mohli do ní hladce začlenit. Jenže děti jsou bystří pozorovatelé a snaží se napodobit dospělé co nejpřesněji. Proto mi poněkud vadilo místy svévolné a proti duchu materiálu jdoucí nakládání s některými tanci v jiných číslech. Mám na mysli vlčnovský sedlcký i sedláckou ze Lhotek. Straňanské podšable pak do *Fašanku po horňáčku* rozhodně nepatří (ostatně chlapci téhož věku ve Strání je tančí správným podtrhávaným krokem). Leč tyto a další drobné výtky, které mám, nemohly dokázat výsledný dojem – všechny děti tancovaly s vervou a chutí, nikde nebylo cítit ani nejmenší stopy po drilu, jak to u některých dětských souborů bývá.

Obě obsazení dětské muziky odvedla dobrý výkon. Ale jistě by se i na Slováčku našla podobně svižná série písní, než byly ony slovenské v *Ruža som já, ruža*. Na sólistech Liborovi a Žanetě Kiliánových bylo vidět, že mají talent a že se s nimi pracuje i mimo soubor. Doporučuji však zauvažovat nad vhodností kopaničářského čardáše, který je útvarem složitějším a vlastním dospělým tanečnickům.

Velmi mile zapůsobilo zařazení "odrostlých" nebo ve Slováčku již nepůsobících členů a mezi nimi zvláště vyznání Lukáše Rotrekla a Jitky Danielové, nyní Martinkové. Tato část programu by byla ještě kompaktnější, kdyby jednoho ze

sourozenců Filových nemusela nahradit jejich matka.

Pořad měl dobrou gradaci a výbornou atmosféru, vše, co v něm bylo řečeno a předvedeno, znělo upřímností. Myslím si, že "tetina" Pavla D'Ambrosová a všechny její spolupracovnice a spolupracovníci mohou být spokojeni a že pod jejich vedením bude Slováček zdárně pokračovat.

Jan Miroslav Krist

Za tetinou Krejčíkovou

30. srpna zemřela ve věku 88 let naše čestná členka, paní Marie Krejčíková, kterou jsme - pokud moje paměť sahá - vždy nazývali tetinou.

Věnovala krůžku mnoho úsilí a času po boku svého manžela, Josefa Krejčíka, který byl dlouholetým hospodářem a v letech 1978-1983 starostou krůžku. Zejména péče o kroje byla doménou manželů Krejčíkových. Starali se o jejich pořizování a opravy, které prováděli vlastníma rukama.

Krůžku oba zůstali věrni i když Jožka už přestal fungovat. Byli jsme se ženou s nimi v těch letech v těsném styku, navštěvovali je nejen doma, ale i v chatičce v Nových Moravanech, kde trávivali celé léto, a sledovali jsme, jak čekali pozvání do Austrálie a setkání s dcerou, jejíž a její rodiny emigraci těžce nesli. Dočkali se, a po návratu nám pak nadšeně o tomto světadílu vyprávěli a ukazovali spoustu fotografií. Jenže brzy po té Jožkovi našli zhoubnou chorobu a v krátkém čase zemřel. Tetině trvalo dlouho, než se z toho vzpamatovala.

S krůžkem udržovala styk i nadále a pokud jí zdravotní stav dovolil, navštěvovala aspoň význačnější besedy a akce. Jistě si všichni vzpomenete na její účast při představení k 90. výročí.

Velkou ranou však pro ni bylo úmrtí dvou jejích synů, v poměrně krátkém čase po sobě. Jistě to bylo hlavní příčinou značného zhoršení jejího zdravotního stavu. S tetinou jsme se rozloučili 4. září ve smuteční síni v Rajhradě u Brna, bohužel, za malé účasti krůžkařů, jednak protože jsme se o její smrti a pohřbu dověděli pozdě, jednak protože soubor dospělých byl již na festivalu v Polsku.

V tetině odešel další z těch obětavců, kterým se podařilo udržet krůžek i v dobách pro něj zvláště kritických: při změně společenských a tím i spolkových poměrů po únoru 1948, v době odklonu veřejnosti od folkloru v první polovině šedesátých let a konečně v době tzv. normalizace po roce 1968. Budeme na ni stále a vděčně vzpomínat.

Jan Miroslav Krist

Rozloučení s paní Aničkou Ondrovou

Dne 23. října 2000 v 15,30 hod. proběhlo rozloučení s paní Aničkou Ondrovou. přetiskujeme úplné znění proslovu, který sestavil a přednesl J. Kučera.

kdykoliv naše kroky zamíří do těchto radostí neoplývajících míst, je to jen proto, že z našeho středu odchází někdo blízký z rodiny, nebo z kruhu našich přátel, komu chceme vzdát naši poctu a poslední sbohem. není tomu jinak ani dnes, kdy se přicházíme rozloučit s milou paní Annou Ondrovou, která nečekaně náhle, 14. října, navždy opustila svého manžela, milovanou rodinu a také svoje drahé přátele, ve věku 77 let.

Obřadní síní již zazněla její oblíbená píseň "Za Starú Břeclavú!", opěvující místo a kraj, kde prožila kus svého mladého života. Narodila se na Kyjovsku - v Šardicích, ale životní osud ji zavál do krásného prostředí Jižní Moravy - na Podluží, kde na širokém dvoře v sousedství Břeclavi prožila svoje dětská léta a léta dospívání. S mimořádným citem vnímala všechny krásy toho malebného kraje, zdobeného malovanými žůdry, vinohrady s búdami, řekou Dyjí a lužními lesy, hřebenem Pálavských vrchů, ale i krásnými lidovými zvyky, kroji a bohatostí i melodičností krásných lidových písní z Podluží. Všechny tyto zdroje krásné jižní Moravy a dobrosrdečnost zde žijících lidí, se v plné míře odrážely v jejím nitru tak, že milovala ten svůj kraj a tanec, zpěv i věčně milý úsměv se staly její přirozeností.

Když vstoupila do stavu manželského a přešla se svým manželem Slávkem do Brna, jejich kroky v padesátých letech vedly do Slováckého krúžku v Brně, kterému zůstala věrná až do své smrti. I při výchově vlastních dvou dětí, věnovala Slováckému krúžku hodně vzácného času, zejména při zajišťování dobrot pro různé besedy a plesy. Díky svému znamenitému kuchařskému umění byla velkou propagátorkou v této oblasti a snad všichni jsme pamětníky jejích vynikajících perníčků, nádherně zdobených různými lidovými motivy a slováckými ornamenty. Kurzy pečení a zdobení medových perníčků v rámci veřejné činnosti včelařů jí proslavily snad po celé Moravě.

Paní Ondrová byla před 25 lety i iniciátorkou prvního letního zpívání Slováckého krúžku na jejich jundrovské zahrádce, kde zejména účast věkově starších členů krúžku se stala podnětem ke stmelení jejich řad pod tehdy ještě nelichotivým názvem "súdná stolica". Ta se stala jak jejím, tak i naším společným útočištěm při besedách u cimbálu, kde jsme v její společnosti prožívali šťastné chvíle. Je však třeba vzpomenout i celé řady jiných nezapomenutelných setkání mimo besedy krúžku, které nám bude připomínat nespočet fotografií.

I když život paní Ondrové neprobíhal jen po vyšlapané cestičce, bez překážek, osudových ran a starostí, přesto byl bohatý, naplněný láskou a posláním v manželství. Osud jí dopřál prožít radosti i strasti matky dvou dětí a babičky tří vnoučátek. Jen ten generační titul prababičky si užila jen krátce, aniž by na vlastní oči uviděla a ve vlastních rukou pochovala první pravnučku Natálku. Snad každá nová velká radost z nového života musí být vyvážená bolestí a utrpením. Zákon života a smrti je nevyzpytatelný, někdy i neúprosný.

Při tomto smutném a posledním rozloučení mi zbývá jen jedno. Za Slovácký krúžek v Brně, jeho súdnú stolicu, za nás za všechny vyslovit naši zemřelé Aničke Ondrové to nejpřímnější poděkování za veškerou lásku, úsměvy a dobré skutky, kterými nás po celý svůj život podarovávala a které jsme jí nestačili v dostatečné míře oplatit. Tobě, Slávku, a celé zarmoucené rodině za tu početnou skupinu členů Slováckého krúžku vyslovuji hlubokou soustrast a bolest zmírňující slova útěchy.

Drahá Aničko!

Nadešel podzim, smutný, až nevlídný čas. Ovoce na zahrádkách v Jundrově již dozrálo.

Jen zbylé listí na stromech se barví do všech krás, aby o závod s větrem si po záhonech volně létalo.

Také na té Tvé krásné jundrovské zahrádce barevné listí již pokrylo téměř celou zem.

V tom malém kousku přírody bylo jako v pohádce a sem jsi nejradyji choďovala se svým manželem.

Již nikdy více na svoji zahrádku se Slávkem nevkročíš, na které dnes v den smutného loučení jen listí poletuje.

Nesmírný smutek máme na srdci, i slzy se tlačí do očí. Kdo za tebe, Aničko, to spadlé listí před zimou poshrabuje?

Neúprosně rychle přišel čas Tvého věčného odpočinku a Tvoje dušička se již nese vzhůru k obláčkům na nebi.

Ze zahrádky sis na cestu nevzala nic, ani tu kopretinku, jen při obřadu moravské písně Tě provázejí, zapsané černými notami.

Ty Tvoje zamilované moravské písně je to naše jedině, co Ti za práci pro Slovácký krúžek můžeme na poslední cestu dát.

V kronikách krúžku i v našich srdcích jsou Tvé dobré skutky zapsány a na to vše i na tvé milé úsměvy budeme všichni rádi vzpomínat.

Za všechny členy a příznivce Slováckého krúžku i za další Tvoje početné přátele, přijmi v této chvíli

bolestného loučení naše poslední sbohem a přání klidného odpočinku v té krásné Moravské zemi.

Rostou noví verbíři?

Tak už to na tom pozemském světě chodí. Někteří z něj odcházejí a jiní se narodí proto, aby potěšili. Jen Slovácký krúžek má tu výsadu, že se může dožít vyššího věku než my lidé. Za dobu jeho existence už umožnil setkání mnohým. Při písničce, při tanci, či při povídání. Z tanečníků a zpěváků se rekrútoval ne jeden manželský pár. Vzpomínáte si na vynikající tanečníky a zpěváky Jirku Skálu, Michala Stance, Jožku Růžičku? Ti všichni už dnes pečují o svého potomka.

Věřte nebo ne, všichni mají doma malého verbíře a všichni se narodili v rozmezí jediného týdne. Že by za to mohla nějaká akce Slováckého krúžku?

Na 1. fotografii je zprava Simona Skálová, Jana Stáncová, Gábina Růžičková a Jitka Martinková, která je v současné době ještě "mamkou čekatelkou".

Na 2. fotografii je zprava Vašek Stánek, Vojta Růžička a Lukáš Skála

Slovácký krůžek na vrcholu

Seven statečných členů Slováckého krůžku v Brně 24.6.2000 pokořilo v krajně nepříznivých povětrnostních podmínkách vrchol HEUKUPPE (2007 m.n.v.) v rakouských Raxalpách...

(úvodní zpráva z rakouského tisku z ranního vydání dne 26. 6. 2000)

Jana Hůsková, osvědčená vysokohorská "vůdcová" již z mnohých minulých úspěšných objevitelských výprav do rakouských Alp, letos zorganizovala výpravu, která měla ukázat celému sportovnímu světu, co dokáže výkvět Slováckého krůžku v Brně. Která měla ukázat jak tvrdí a odolní jsou jeho členové a dorost krůžku, zejména v extrémně nepříznivých povětrnostních podmínkách, kdy jde často již jen o holé přežití jedince i kolektivu ...

S přihlédnutím ke všem možným a nemožným morálně-volním vlastnostem byly do expedice vybráni tito jedinci: Jana Hůsková, Eva Pešková, Pavel Rampula, Yvona Janošíková, Eva Kolaříková, Marcela Linhartová, Václav Linhart, Alois Vala, Ujo Fajo, Ivona Holbová a Patrik Cícvárek.

Úkol a cíl byl jasný - dosáhnout vrcholu HEUKUPPE a to prvovýstupem severní cestou, o kterou se ještě nikdo a nikdy z členů a příznivců Slováckého krůžku v Brně nepokusil. A navíc tento prvovýstup měl být ztížen vyčkáním těch nejtěžších povětrnostních podmínek, jež v průběhu roku na tomto vrcholu panují. Janě se však vynikajícím způsobem podařilo vystihnout a zajistit vhodný termín výstupu. Díky možnostem volného používání služebního telefonu (což bylo přijato jako skrytý sponzorování naší akce ze strany jejího zaměstnavatele) se jí podařilo držet kontakt s televizními moderátory počasí a ti jí v letošním horkém a suchém konci jara a neméně suchém a horkém nástupu léta vytipovali jeden, jediný vhodný den - a to byla právě sobota 24. června 2000.

V tento den se mělo, díky příznivému postavení planet a erupcím na Slunci, nad HEUKUPPE otevřít pravé peklo...

Všichni jsme byli jak na trní. Protože, kdyby nebylo skutečně to pravé, nefalšované, mizerné počasí - veškerá naše snaha překonat sami sebe a vytrvat by přišla vniveč. Naše celoživotní úspory vložené do této akce, kterou zajišťovala cestovní kancelář LUŇÁČEK z Kuřimi, by byly zbytečnou investicí.

Při pomýšlení, že si zaplatíme dovolenou na víkend, a ono nám nevyjde počasí - místo toho aby pršelo a byla zima, bylo by hezky a teplo - se o nás pokoušela pepka.

Jak vše ve skutečnosti proběhlo se dovidáme z útržků zápisků jednoho přeživšího účastníka výpravy:

4,50 / Brno/Janáčkovovo divadlo : ... všichni jsme - co máme být - pohromadě, až na jednoho... Samozřejmě, že zase chybí Lojza Vala, který si tak vybírá svoje obligátní zpoždění s nonšalanci jakou má jedině on...

5,10 / Modřice : ...přistupuje "práče" výpravy Patrik se svojí mamá Ivonou, která je zas pro změnu dcerou ujce Faja... nesouvislá vrstva mraků na obloze vzbuzuje obavy z pěkného počasí...

... výpravu krůžkových "horochodců" doprovází početná skupina (cca 35 lidí) nosičů, masérů, psychologů, proviantních logistiků a týlových pracovníků...

6,20 / Mikulov-Drasenhof : ...překračujeme státní hranice... provází nás úsměvy a přání zdaru od našich i rakouských celníků, když později projíždíme Poysdorfem a Vídní, tak jsme mile překvapeni početnými zástupy mávající školní mládeže, lemující vozovku, která nám mává v ústrety s voláním :

"chódně gliklíke rajse...haben Sie klíku..." - zřejmě se naše výprava neutajila... nu což, je to ostatně milé být středem takového zájmu veřejnosti...

7,32 / odpočívadlo na dálnici 40 km pod Vídní : ...čurací zastávka.. naše popularita je sice pěkná věc, ale je skutečně obtížné konat svoji malou potřebu a přitom se podepisovat do památníčku rakouským fanynkám... nevím, jak se s tím vyrovnávají naše děvčata, jestli je také obtěžují rakouští tatíci s požadavky na autogram....

8,30 / Hirschwang : ... vstupujeme do údolní stanice lanové dráhy, kde nás vítá bodrý venkovan slovy : "...tópry ten..!" a hned kasíruje cca 280 Kč za jeden biletka na lanovku... lanovka nás má vyvézt na trati dlouhé 2.160 metrů z 628 m.n.v do výšky 1.547 m n.v. ... tento bodrý venkovan se nasazením úřední čepice na svoji zelnohlávku stává strohým průvodčím, který nás jak herinky nacpe do kabiny lanovky pro 40 lidí i s průvodčím...

9,05 / kabina lanovky jedoucí nahoru : ... při přejetí stožáru se kabina vždycky značně zhoupne...nám se dělá špatně, průvodčímu je zřejmě zase špatně z nás...my polykáme naprázdno a on málem háže šavlu z jediného otevřeného okýnka, které zabírá on sám pro sebe... ze střechy kabinky visí jakási podivná držátka, podobná záchranným brzdám jež vidáme na chodbách našich železničních vagónků... je před námi dilema...máme se za ně držet , ano či ne... máme riskovat zastavení kabiny mezi stožáry na houpajícím se laně ano či ne... která z těch držátek je "Notbremse"... raději se držíme mezi sebou navzájem...

9,13 / Bergasthof : ...konečně jsme nahoře...vzduch je nezvykle řídký... stejně jako potřeba některých z nás...lapáme po dechu... v doprovodném hloučku

starších Šerpů se ozývá astmatické hvízdání a chrčení... není to dvakrát milé poslouchat... no ale co se dá dělat...snažíme se aklimatizovat tak rychle jen jak to jde...zdá se, že nám počasí začíná přát... chvílemi jsme zahaleni hustými mraky a konečně se již přestáváme rozptylovat výhledy do údolí... oč více přestáváme vidět své druhy v nejbližším okolí, o to více se musíme spolehnouti na svůj hmat... lámu si marně hlavu co měkkého a kyprého nahmátla moje ruka....

9,27 / Bergasthof : ... vyrazíme na cestu do prvního zajišťovacího tábora...jdeme po značené červeně stezce... nemůžeme se splést a zabloudit... Rakušáci jsou holt hlavy-mapy... ti si nekomplikují život značením stezek více barvami jako my... jim stačí jedna - červená... no prostě, to je holt Evropa... na to u nás ti turističtí křupani ještě nepřišli... cestou zkoušíme zajišťovací signály.. někdo píská předem, někdo zadem... peleton se trhá... ale my pevně věříme, že nás tato cesta neztrhá... "jsme přece mladí, ty jeden měšťácký Západe... a mladý je každý folk-lo-ri-sta..." - si broukáme do kroku...

10,33 / Ottohaus : ... 1.644 m.n.v ... úžasné... jsme už o 93 metrů výše !... peleton se poněkud roztáhl v důsledku odlehčovacích zastávek ... takže do tábora přicházejí mnozí s časovým zpožděním...potěšující je, že naše elitní skupina jde takřka furt v čele.. před chatou se na vyhlídce poněkud roztrhávají mraky, takže je zas vidět k čertu do údolí, což mnozí provází výkřiky nelibosti... je to zcela pochopitelné, protože se těšili na to, jak budou v mlze tápat a, kosodřeviny se chápat...

a teď hrozí nebezpečí, že by o tuto radost přišli... ostrou chůzí vyrazíme dál do prudkého stoupání, abychom se pak následně vezli po zadku na kamenité suti dolů až k táboru číslo dvě...

11,20 / Seehütte : ... předsunuté hlídky již popíjejí místní pivní mok v chatě...další docházející vítá místní chatár / hltman vietnamské národnosti vlastním jménem Nguyen-song-tči slovy : "... já vas zdlavila..já plodávala v Blno tlička..." ... milé - jak vidět, krůžkař všude bratra má...Patrik obdržel za dosavadní výkon prémii - čokoládu s fialovou Milkou na obrázku - bratru za cca 58 Kč...

... jako předvoj nám nad hlavami v kosodřevině mizí Véna s Yvonou...podezřelé... naše vrcholová skupina jde pohromadě krok co krok, noha co nohu mine... blížíme se k ledovcovým polím... zde končí veškerá legrace a začíná sranda, zvláště když jako jedna z prvních na ledovec vstupuje Eva Kolaříková, která díky svým "nakopávačkám" se sune takřka po všech čtyřech a zadku včetně - po ledovcovém poli... Fajův fotoaparát nepřetržitě vrčí...

11,45 / rozcestí čtyř stezek : ... objevují se první příznaky ponorkové nemoci, když mezi Šerpy v oddíle a námi dochází k vzrušené debatě, kterým směrem se dále ubírat... Fajo navrhuje traverzovat se na levém úbočí Predigtstuhlu, což nosiči odmítají říka, že je dost na tom, že se táhnou s bágly a že si žádné traverzy nakládat navíc nebudou ... s řešením přichází vůdce Šerpů, který nás mezitím dochází ze zadních předsunutých pozic... pokračuje podle nosa rovnou, říka, že všechno to naše dumání je na h...o.

12.09 / díky neviditelnosti kolem sebe, jdeme tou nejhorší ze všech červeně značených cest, překonáváme vrchol Predigtstuhlu ve výšce 1.902 m.n.v. - tak vysoko jsme ještě nebyli... pod sebou vidíme třetí, avšak poslední základní tábor před výstupem...

12,30 / Karl-Ludwigshaus : ... 1.804 m.n.v. ... jsme šťastní, protože jsme již dokonale mokří, v dešti a husté mlze přicházíme do základního tábora... odkládáme pláštěnky na chodbě a za halasného našeho juchání, jemuž odpovídá bodré jódlování rozvalujících se u piva zde Rakušáků vcházíme do místního šentyšu... tito nás poplácávají po ramenou a říkají : "...gút, gút.. ja...ja.. šrékliche cajt..tópše že vy psíšla zu Haus... vy si dala kófi...nicht wahr ?" ... dáváme si tedy kófi za 22 šilasů...

Véna si dává místní specialitu... zelňačku ze sáčku.. má to značku Vitana vaří za Vás..!...

je určeno vrcholové družstvo - sedm krůžkových samurajů Jana - Véna - Pafka - Evica - Lojza - Fajo a Ivona...

12,49 / vyrážíme na zteč... chceme pokořit horu... chceme překonat sami sebe a vytrvat... počasí se umoudřilo a přeje nám ...je takové jaké jsme si přáli... vítr fičí jak z pohraničí.. z pravé strany jsme bičováni mrznoucími kapkami z mrakových kondenzátů, botama čvachtáme za chatou v mokřadle a roztroušených kravincích ... my nevidíme a neslyšíme... jdeme vpřed - " ... vpřed směle jen soudruzi spějme, vpřed náš zrak jen směle hled'!"...

stoupáme a co chvíli pod nápořem větru i šmatláme...ostrot našeho vidění se rapidně zhoršuje.. nevím, jestli je to houstnoucí mlhou nebo důsledkem pití Lojzovy samohonky....

... když už, už se nám zdá, že vrchol je nedosažitelný, že je nad naše síly, že se budeme museti vrátit - pomohla nám myšlenka na naše drahé ... ty, kteří se v tuto chvíli potýkají u nás doma ve Strážnici s problémy jinými – a to s množstvím alkoholu a zábavy a jistě nejsou ve svém úsilí tak malověrní, jak možná začínáme být my....

... tato myšlenka je nám vzpruhou... ne, říkáme rozhodně - ne ... nás nezlomí těch pouhých čtyři stupně tepla, nás nezklátí porvyv větru - my dojdeme.... my dojdeme ...

... a došli jsme... i když jsme přitom málem pošli....

13,15 / HEUKUPPE - 2.007 m.n.v. : ... DOSÁHLI JSME VRCHOLU ... překonali sami sebe a zvítězili... bylo nám umožněno radostně vychutnat ten slastný pocit vítězství, kdy opírajíce se o jakási kachlová kamna zde na vrcholu postavená jsme hleděli do hluboké mlhy a chvíli se rozkoší z vítězství... jak jinak své nadšení mohou projevit taková Slovačiska jako my než zpěvem - ne takovým jak chtěl Fajo : " ...zasviť ty mi slunce zlaté na poslední mojí pout'..", ale jiným daleko veselejším a radostnějším, jak chtěly Eva a Jana...

... náš radostný zpěv se rozléhal široko daleko do vzdálenosti dvou metrů, dušený mlhou a dojetím nám svírajícím naše hrdla...

...jsa jeden druhému oporou pořídili jsme vrcholové snímky... Věna vylezl na sokl kamen, čímž zvýšil výškový rekord o jeden metr a započal potom sešup dolů...

13,35 / sestup do základního tábora v Karl-Ludwighausu byl už malina... zde jsme přibrali členy záložního družstva Yvonu, Evu Kolaříkovou a Patrika, nechali si potvrdit správcem chaty Franzem Rýbrcálem prvovýstup na program zájezdu (viz vpředu přílohu)... a už jsme šupajdili do záložního tábora v Preiner Gscheidu...
... cestou Patrik viděl po prvé ve svém mladém věku deseti let živou krávu... a byl velmi překvapený, že je hnědá, když na obalu čokolády je přece fialová..my byli překvapeni, že už také ví, že se podle jeho vyjádření mlíčko tvoří v u kravičky v jejich ceckách, které jí visí v rozkroku... pochopitelně byl mírně pokárán pro neznalost správné terminologie a také patřičně vyškolen... že se jedná o vemínko visící pod bříškem kravičky ... Evička Pešková si po prvé v životě sáhla kravičce na mulec... což radostně komentovala : "...heleď Fajo, Ty vole, ta kráva je fakt živá, vidíš to, Ty vole..."...(nebo to neříkala ona ? ... no už fakt nevírn...)

14,40 / na parkovišti v Preiner Gscheidu se rozehnaly mraky a zase vysvitlo na bezmračné obloze to hrozné slunko... - tedy řeknu vám, že jsme měli ale kliku s tím počasím... moc nechybělo a bylo by hezky, což by nás jistě našťvalo... takhle aspoň máme pěkné, mokré zážitky...

17,00 / - ... a jeli jsme domů...

zapsal ujo fajo Ó červen 2000

O putování zamyšlenou krajinou dlouhých alejí aneb Zelenohorské vinobraní

Ladislav Stehlík nazval svoji skvělou trilogii o Šumavě Země zamyšlená. Přesně toto epiteton se mi vybavilo při projíždění i procházení krajinou na pomezí Slezska a Velkopolska, kam se tentokrát v prvních zářijových dnech vydal soubor Slováckého krúžku. Spoře obdělávaná rozlehlá nížina, plná borových lesů či březových a dubových hájů, luk a sem tam ozvláštňená plochami křišťálově čistých jezer, rozptýlené vesnice s charakteristickou neomítnutou cihlovou zástavbou, svědčící o tom, že zde v nedávné minulosti došlo k zásadní výměně obyvatelstva, severská gotika malých kostelíků i její novogotické napodobeniny, a především dlouhé, nekonečně dlouhé a krásné aleje podél úzkých cest, to vše na mne působilo jaksi zamyšleně, často i tísnivě. Představoval jsem si, kolik zde asi muselo kolovat pověstí o různých vilách, divoženkách či vodnicích a vůbec zvláštních a tajemných přírodních jevech. Ale možná se mýlím, možná jsem byl pouze já tak zvláště naladěm, možná tomu dodávala atmosféru i potmělá obloha, z níž každou chvíli tento krásný kraj zkrápěly provazce chladného deště. Každopádně, při pohledu na zemi kolem Zielone Góry srdce plesalo, zejména srovnávali jsme li ji s bezútešným pohledem na náš intenzivně obdělávaný Dolnomoravský úval.

Leč nejeli jsme do Polsky obdivovat krásy přírody ani městské architektury (ač i zde bylo co), a popravdě řečeno, neměli jsme na tuto činnost ani příliš času. Festival CIOFF v Zielone Górze, pořádaný při příležitosti tamního vinobraní (byť jedinou vinici tam mají přímo ve městě a nezabírá jistě více než hektar) totiž byl více než náročný, a navíc soutěžní! Ostatně, posuďte sami - trval osm dní - od neděle 3. 9. do neděle 10. 9., za tu dobu soubor absolvoval devět vystoupení, jeden průvod a muzika se zpěváky ještě další dvě produkce k tomu... To vše navíc v poněkud netradičním složení: Muziku z "bryndy" tahal "vypůjčený" primáš Jura Leder, který na zájezd s krúžkem obětoval rodinnou dovolenou, zpěvačky byly zastoupeny pouhými třemi statečnými, taneční složka složena z nováčků, pro něž byla účast na tak velkém festivalu vlastně prvním bojovým křtem (nutno podotknout, že v něm obstáli nadobýčeji), takže jedinou neimprovizovanou složkou byl mužský sbor, jehož navíc obětavě posílil v pondělí po vlastní ose přibývšší Lojza Vala.

Cesta do Zielone Góry není, například ve srovnání s loňskou Moldávií, nijak dlouhá - necelých čtyři sta kilometrů. Proto jsme v sobotu druhého září ani nijak nepospíchali. Od našeho kulturáku na Charbulově jsme odjížděli s malým zpožděním, pochopitelně, kolem půl deváté ráno směrem na východní Čechy. Za Svitavami jsme opustili rodnou Moravu, projeli Ústím nad Orlicí, Rychnovem nad Kněžnou a Dobruškou a zastavili se v Novém Městě nad Metují. Pro ty, kdo toto město ještě nenavštívili, bylo zdejší náměstí, vroubené podloubím domů zdobených renesančními portály a výkladními skříněmi pamatujícími národní

obrození, i mohutný renesanční zámek se zahradami, ozvláštňenými stavbami Dušana Jurkoviče, velkým překvapením. Pravda, prohlídka města se uskutečnila v typickém krůžkovém rytmu - tedy rychle tam a rychle zpátky - přesto však nebyla marná. Poté jsme okusili, jak chutná pivo v Pekle. Inu, kdyby tomu tak bylo i v tom pravém, možná by to některé hříšníky povzbudilo k další nekalé činnosti, nicméně toto Peklo leží v malebném lesním údolí Metuje a svými stavbami je dotvořil opět Dušan Jurkovič. Celému areálu vévodí hospůdka ne nepodobná těm na Pustevnách, přesto však akceptující prvky místní lidové architektury. Je sice vevnitř poněkud přestavěna a zejména podlaha z moderních dlaždic interiér nepříjemně narušuje, přesto však lze říci, že na svém kouzlu nic neztratila...

Z Pekla pak již opět vzhůru, k polské hranici. Nicméně před ní nás čekala ještě jedna důležitá zastávka - Teplicko-ardšpašské skály. Na šestikilometrový okruh přes tento pozoruhodný přírodní výtvor starosta nepředloženě vymezil pouhou hodinu a půl. Nepočítal totiž s citelným převýšením a především se zastávkami na "kochání se" ve skalních soutěskách "Sibiře" či s výstupem na zříceniny místního hradu. Nebylo pak samozřejmě divu, že jak on, tak většina osazenstva autobusu, musela přerážet příjemnou chuť osvěžujícího pivečka, které po téměř poklusem absolvované túře vysloveně "bodlo", slanou pachutí pověstných slaných "trestných" pendreků...

Desítky litrů vína se nám posléze přes "protialkoholní" čáru polské hranice podařilo bez problémů převézt (v láhvích od minerálky) a cesta k místu působení za stálého zpěvu zejména zadní části autobusu (teprve při poslední zastávce před Zielonou Górą jsme zjistili podle vláčných pohybů podstatné části tanečníků, proč že je zpěv čím dál rozpustilejší, ale i méně intonačně přesný) již rychle ubíhala. Pohled na temnou severní oblohu, ozářenou zapadajícím sluncem, však pro následující dny nevěstil, pokud jde o počasí, nic příjemného.

Kolem půl deváté jsme již vstupovali do zelenohorského (tak budeme místo našeho působení nadále počestně nazývat) kulturního střediska, kde nás již netrpělivě očekávalo jak vedení festivalu, tak naši průvodci - Wojciech a Eva. Z autobusu jsme se před vysokoškolskými kolejemi, které se měly stát našim více než týdenním útočištěm, "vyloďovali" za silného deště a tudíž ve shonu a následné ubytování bylo poněkud chaotické, lůžka se však dostalo na všechny. Druhého dne - v neděli - jsme měli program již od půl jedenácté ráno, kdy se všechny zúčastněné soubory shromáždily v jednom ze zelenohorských kostelů při římskokatolické bohoslužbě. Její průběh měl rezičně pevně ve svých rukou ředitel festivalu Gerard Nowak, jinak ostřílený harcovník, pod jehož režijním vedením vznikaly i slavné socialistické festivaly populární hudby v Sopotech, a bylo opravdu nezapomenutelným zážitkem slyšet v katolickém kostele zpívat muslimy ze Senegalů či Čiňany. Po zakončení mše a přijetí u primátora Zelené Hory (v průběhu tří dnů jsem měl možnost zúčastnit se dvou takovýchto přijetí - kromě polského ještě v Brně při zahájení našeho festivalu, a dlužno podotknout,

že ono brněnské bylo ve srovnání se zelenohorským až ostudné) jsme již rychle odjížděli do místa našeho prvního vystoupení - vesnice Kolsko Organizátoři festivalu nás na takováto výjezdní vystoupení poslali čtyřikrát, což bylo zajímavé jak pro nás, neboť jsme mohli poznat skutečně široké okolí Zelené Hory, tak pro ně, neboť starost o naše stravování museli převzít hostitelé v místech našich výjezdů. Nutno podotknout, že ve většině případů se tohoto úkolu zhostili více než na výtečnou, a zejména když jsme odcházivali z večerí, zůstávalo po nás tolik nedojedeného, že by mohl přijít ještě jeden soubor a nestrádal by přitom hladu.

V Kolsku měly být toho dne dožinky, připraveny byly bryčky i pěkný amfiteátr, méně však již počasí, takže naše vystoupení se muselo kvůli dešti improvizovaně konat v sále místního kulturního domu, kde naše muzika již dlouho před ním hrála přítomným k poslechu. Samotné vystoupení probíhalo před poměrně četným publikem ve velice uvolněné atmosféře, jíž dodávaly na živosti i před pódiem pobíhající děti. Možná i to přispělo k tomu, že jsme se zapomněli domluvit na závěru vystoupení, takže ten pak byl velice improvizovaný. Naštěstí to však nikdo zřejmě nepoznal, a o tom, že se naše vystoupení líbilo, svědčilo i dvojí přidávání. Při následné bohaté a rozezpívané večeri jsme se na týden rozloučili s Jenem Kristem, jenž na festival putoval sice s námi, leč ve funkci jednoho z členů umělecké rady festivalu (nebojte se, neměli jsme v jeho osobě při hodnocení našich výkonů nedovoleného přímluvce - jak sám řekl, mlčel prý jak hrob - a dokonce při našem soutěžním vystoupení si děvčata zbytek umělecké rady natolik předcházela nalitými pohárky s vínem, že na milého Krista zapomněla, a byl by býval zůstal na suchu, kdyby se sám neozval...). Po návratu na koleje pak v mezaninu spontánně započal první z každodenních improvizovaných družebních večerů, které se, jak jinak, protahovaly dlouho do noci. Hrávala při nich většinou naše a maďarská muzika, přidružili se i Ukrajinci, Portugalci a další. Jedna dáma z vedení festivalu se mi při tom snažila naznačit, že bychom při těchto večerech neměli konzumovat víno, a když že už bez něj nemůžeme být, tedy abychom tak činili alespoň ve skrytu a tajně. Nechtěla jaksi pochopit, že to, byť jako starosta, těžko mohu někomu přikázat, a náš rozhovor jsem tedy musel přerušit upozorněním, že nejsme ani chlapecký seminář, ani dívčí internát, a že vůbec víno k našemu folklóru neodmyslitelně patří.

Při rozhovoru s touto dámou, ale i s jinými organizátory či vedoucími souborů, se mi opět potvrdilo to, jak výjimečné má náš krúžek v rámci podobných festivalů postavení. Všichni totiž velice těžko chápali skutečnost, že jsme občanským sdružením rodáků a příznivců slováckého folklóru, že nemáme žádného organizátora či stálého sponzora, ani nepůsobíme při žádné univerzitě, že se zejména náš kádr tanečníků stále mění podle toho, jak do Brna přicházejí mladí ze Slovácka a opět odcházejí, že pořádáme pravidelné besedy u cimbalu. To je prostě něco, co v takovéto podobě jinde neexistuje a myslím si, že můžeme být na tuto naši specifickou prámem hrdi.

V pondělí jsme kolem poledne odjížděli s mexickým souborem do města Swiebodzin. Toto staré město má dodnes zachovánu svoji původní dispozici, na mnoha místech neporušené hradby a pěkné centrum s typickými gotickými cihlovými kostely, ani zde však nám počasí nepřálo a vystoupení se muselo uskutečnit opět pod střechem, tentokrát místního divadla. Poloprázdné hlediště sice příliš nemotivovalo, nicméně s každým dalším vystoupením získávali především naši tanečníci na jistotě, což bylo před středěním soutěžním vystoupením podstatné. Před námi vystupovali Mexičané - frekventanti jedné z tamních tanečních škol - a nutno podotknout, že jejich produkce byla působivým divadlem plným temperamentního tance a převleků, bohužel však bez vlastní muziky. Moravské víno jim po vystoupení zřejmě také chutnalo a my si jako pozornost od nich odváželi každý po "mexickém dolaru", verbíř Jarek Nešpor, který svým výstupem zřejmě učaroval černoookým Mexičankám, pak i tričko jejich taneční školy...

Zřejmě nejnáročnějším dnem našeho polského pobytu bylo úterý, byť jsme to při výjezdu do Cibórze ani netušili. Teprve v autobuse jsme se od našich průvodců dozvěděli, že jsou před námi tři vystoupení, z toho první dvě velice specifická. Po kratší jízdě lesnatou rovinou zahnul autobus do borového háje, v němž bylo citlivě umístěno sanatorium pro mentálně postižené. V jakémsi místním kulturním středisku již na nás čekal přeplněný sál - toto naše vystoupení bylo totiž vůbec nejvíce navštívené ze všech našich výjezdů - a již při prvních tónech muziky bylo jasné, že mnoha chovancům sanatoria nohy jen hrají. Zkrátili jsme tedy oficiální představení na minimum a hned po závěrečné děkovačce vzali diváky do kola. Co dělat při taneční hře "Kdo má ženu nech drží", pochopili všichni vzápětí, nu a tancovat valčík, to musí umět každý Polák, byť by nebyl duševně zcela v pořádku, takže se koncertní sál záhy změnil na taneční parket. Do autobusu nás pořadatelé museli nahánět téměř násilím... Na krůžek tu podle mne budou ještě dlouho vzpomínat, a i nám zůstal po odjezdu hřejivý pocit u srdce... To však již na nás čekala plná tělocvična místní základní školy. Bylo jasné, že ani tady neuspějeme s nějakými dlouhými čísly, takže po nějakých deseti minutách vtáhli tanečníci do hry místní chlapce. Lískali se při klobúkové jak se patří, a poté se celý sál zamotal do velkého klubka při taneční hře "kdo nedělá to co já..." Nadšená redaktorka místního okresní tisku slíbila o krůžku napsat poté, co viděla tuto vřavu, půlstránkovou reportáž. Snad tak i učinila.

Prostor mezi obědem a večerním vystoupením jsme vyplnili pobytem u místního jezera. V plném létě to tam musí být pohádka - dovedu si představit zejména plavbu na kanoích či na jolách průplavy do dalších sousedních jezer - ne tak při patnácti stupních Celsia. Přesto se naši někteří odvážlivci, kteří neodolali a do čisté vody (v písku zde bylo lze najít i pazourky) skočili či vlezli. Ve vodě to jakž takž šlo, horší bylo vylézt ven. Ten, kdo před lety tkal sukno na naší halenu jistě netušil, že bude jednou použita jako příjemně teplý koupací plášť.

Večerní představení se uskutečnilo na vydlážděném dvoře místní školy. Krůžek

zde hrál přesilovku, ale oč méně bylo diváků, o to více se o nás starali při večeři, takže dokonce i Zdeněk Kopřiva po čtvrté klobásce odpadl... Místní ředitel nám poté s velkými omluvami vysvětlil, proč že přišlo tak málo lidí: Při minulém festivalu prý přijeli do vsi Italové, jimž bylo málo, že se na školním dvoře shromáždili téměř všichni dospělí obyvatelé. Zatančili deset minut a uraženě odjeli bez toho, aby se vůbec dotkli připravené večeře. Není divu, že k dalšímu festivalovému vystoupení vládla nedůvěra. Inu ten, kdo přijede za dva roky po nás, zřejmě nalezne opět "plný sál".

Středa byla pro nás dnem D. Toho večera se totiž mělo na scéně umístěné u zelenohorské radnice ukázat, jak dokážeme obstát v konkurenci těch asi dvaceti zúčastněných souborů. Dopoledne tedy v rychlosti krátká zkouška na scéně, která se neobešla bez pochopitelné nervozity, zejména ze starostovy strany, za níž se tento touto cestou všem zúčastněným omlouvá. Poté konečně chvíle času na prohlídku města, přeplněného stánky s poměrně kvalitním zbožím a především s nejrůznějšími pochutinami na roštu i jinak, s nezbytným pivem a dobrým zahraničním (leč nelaciným) vínem. Největší úspěch měl pečený "šviňak". Odpolední siestu využili tentokrát všichni tak dokonale, že z postelí nás nemohlo vytáhnout ani přátelské pozvání Portugalců na sklenici portského...

Nastal večer. Vystupovali jsme společně s Maďary a Portugalci, konkurence tedy více než těžká, zejména v případě namyšlených maďarských tanečníků a tanečnic, kteří (na rozdíl od jejich skvělé tříčlenné a velice přátelské muziky) nedokázali odpovídat ani na naše pozdravy. Ještě v průběhu maďarského vystoupení jsme ve vedlejší ulici doladovali nástupy a odchody, Juzek Broda, goral z podhalanského Istebného, duše festivalu a konferenciér soutěžních pořadů, stačil s muzikou narychlo nacvičit i několik písní, z nichž jednu odehrál na lipový list (zřejmě i na základě této zkušenosti si ředitel festivalu vybral naši muziku na zahájení a zakončení galapořadu v městě Gorzow a poté na závěrečném koncertě v Zelené Hoře, vyžádal si ji spolu s mužským sborem i na nedělní čistě hudební pořad)! A již tu byl nástup na scénu. Vše probíhalo podle plánu, možná i lépe. Dvě čísla před koncem přichází mužský sbor. Je to efekt, nasazují k verbuňku, ale ouha, nestrefili se do tóniny. Ztrémování pak ještě popletli odchod ze scény. Nu, dostali co proto, ale kupodivu to prý bylo pochopeno jako "výraz přirozeného projevu" a "dobrý režijní úmysl". Vida, vida, všechno zlé tedy může být k něčemu dobré. Závěrečné kopaničářské tance podtrhují úspěch vystoupení. Juzek nás nechce pustit ze scény a musí se přidávat. To je dobré znamení... Domnívám se, že tento večer zůstane zejména pro naše tanečnický, pro něž to bylo první velké vystoupení, dlouho v paměti. V noci pak ještě muzika hrála spolu s Maďary v "Hospodě Lordů", improvizovaném folklórním klubu, který jsme zaplnili spolu s místními do posledního místečka. Hvězdou večera se stává Luděk Pecho, který maďarským "mistrům" ukázal, jakže se to tančí čapáše na Moravě. Spát šli toho dne mnozí až k ránu...

Hned ve čtvrtek ráno odjížděl krůžek do Gorzowa, já s Jaroslavem Ungermanem

ovšem směrem opačným - zpět do vlasti, Jaroslav do Prahy, já přes Brno do Bělehradu. A protože to do Brna bylo téměř jedenáct hodin, měl jsem dost času na to přemýšlet o právě minulých dnech. A byly to dny velice příjemné, přestože náročné. Po celou dobu, možná již od momentu, co jsme nastoupili do autobusu, jsem měl jakýsi dobrý pocit, který nelze blíže definovat, cosi jako předtuchu toho, že vše dobře a úspěšně dopadne. Pramenil samozřejmě i z toho, že tanečníci, i přes malou zkušenost, a nebo právě proto, byli zapálení, dokonce chtěli mnohdy i sami zkoušet bez toho, že by k tomu Hanka Macháčková, která se o úspěch vystoupení nejvíce zasloužila, musela nutit... Ostatně i zkušenost z našich přesunů, při kterých se stále (a to slovo podtrhuji) zpívalo - výhradně folklórně, což předtím naprosto nebylo zvykem - mne v tom utvrzovala. Chválu zaslouží i mužský sbor, jemuž nutno přiznat, že po celou dobu udržoval kolektiv ve správné "provozní teplotě" a i jinak chlapi dělali co mohli. Škoda, že jsem nemohl být až do konce, velice mne to mrzelo a celou dobu jsem vzpomínal, co se asi děje. Dokonce se mi hlavou honily stokrát ozpívané písničky z našich pásem, což se mi stalo skutečně poprvé...

Václav Štěpánek

Starosta odjel, maratón pokračuje

Snad pouze chvíli měl Slovácký krúžek pocit sirotečka. Brzy jej však kola folklórního maratónu opět vtáhla do dění. Gorzow – město našeho pobytu ve čtvrtek. Den začal spanilým přesunem v autobusové koloně, který mi poněkud připomněl vojenské přesuny z dob dávno minulých, když jsme za spoluúčasti ostatních jedenácti souborů vytvořili dopravní kolaps před amfiteátre města Gorzow. Pak už se jenom zkoušelo a zkoušelo. "Uwaga, uwaga" z úst ředitele festivalu, pana Nowaka, nám znělo v uších ještě dlouho. Výsledkem bylo velkolepě folklorní show, které vynikajícím způsobem konferoval goral Juzek, známý folklórní komentátor Polska. Slovácký krúžek měl na krátkě představení 10 min. Tentokrát muži nezaváhali a strhující "Bosňa", podpořená grandiózním verbiřským výkonem tanečníka Jarka, opět strhla diváky. Ovšem nejvíce práce měla muzika, která obehrala improvizované zahájení a ukončení koncertu – myslím že hrát polku čínským děvčatům se hned tak nějaké kapele nepoštěstilo. Pátek – Babimost. Den pro nás relativně oddechový. Pořadatelě nám dopřáli prohlídky babimostského muzea a nově opraveného barokního kostela, kde jsme obdivovali zejména nádherný gotický oltář z r. 1499. Takě sportovně založená část krúžku si přišla na své aktivním pohybem na pláži dalšního z mnoha křišt'álově čistých jezer této krajiny. Příjemné pocity z celého dne nám při večerním vystoupení poněkud pokazila reakce publika, tvořeného z dominantní části místní vojenskou posádkou. Nic naplat, folklor se nedá nařídít... Ale to už přišla další festivalová noc s nezbytnými návštěvami, mejdany a večírky – zkrátka

opět spal málokdo, aby s rozbřeskem přišla sobota s hlavním festivalovým pořadem. Galavystoupení se odehrávalo v čerstvě rekonstruovaném amfiteátru vybaveném dokonce restaurací pro účinkující, skvělým ozvučením, prostornými šatnami – i Brno by mohlo Zielone Góre takový prostor závidět. Pokud se ve čtvrtek v Gorzowu hodně zkoušelo, proti onomu dni to byl slabý odvar. Snad proto někteří z nás volili formy občanské neposlušnosti panu řediteli a když přišel rozkaz " na scénu s tancem", v čele Slováckého krúžku vytancovali dva naši nejvoutsatější muži , inu, někdo to rád horké. Večernímu vystoupení ještě předcházelo slavnostní přijetí u maršálka vojvodství, ale o tom později. Večer se opakovalo a násobilo velkolepé show čtvrťka. Ostrému sledu souborů přihlíželo zcela naplněné hlediště amfiteátru a bylo se na co dívat. Většina souborů předvedla to nejlepší , co v nich bylo. Nutno podotknout, že se Slovácký krúžek opět neztratil. Přišel závěr v holywoodském stylu, jímavý valčík na rozloučenou, stojící a zpívající masy diváků, ohňostroj a poplašená hejna do té doby pokojně přihlízejících ptáků. Rakety utichly a soubory, jak jinak, pokračovaly v zábavě na kolejích až do nedělního rána.

Neděle pro nás začala rutinní záležitostí, krojovaným průvodem. To umíme. V průvodu chytil druhý dech mužský sbor a bohatýrsky pokračoval neplánovaným volným vystoupením při grzanem (svažené víno) v nedaleké zahradní restauraci. Poslední večer zasvěcený symbióze folkloru a folku se odehrál před městskou radnicí a patřil zejména muzice doplněné podmanivým hlasem Yvony Janošikové a podpořené zpěvem mužského sboru, doslova vyškrábaným z posledních zbytků mužáckých hlasivek.

Konec, už jenom pondělí a odjezd co nejrychleji do Brna, spící autobus.... Je k tomu co dodat? Snad jenom to, že slovácký krúžek v podobě šité horkou jehlou obstál na výbornou – oficiální poděkování , medaile, několikrát neoficiální pozvání, pozvání Slováčku na dětský festival v příštím roce, uznání z úst uznávaných polských folklórních odborníků. Všem děkujeme a loučíme se nejpoužívanějším pozdravem posledních dní "zdar jak sviňa".

Mirek Dostál

Ještě o Polsku

Jak již uvedl Václav Štěpánek ve svém příspěvku, zúčastnil jsem se letos krúžkového zájezdu vlastně jen jako host, protože jsem na festivalu v Zelené Hoře působil v Umělecké radě, a tak bych rád uvedl svoje dojmy "z druhé strany". Nejdříve ale musím Václava trochu opravit: festival nebyl soutěžní, tím vlastně nemůže být žádný festival CIOFF. Umělecká rada tu měla úkol poměrně prostý - zformulovat po shlédnutí každého souboru větu, která by se stala oceněním jeho výkonu a byla uvedena na účastnickém diplomu. Přesto práce na tom nebyla jednoduchá.

Nejdříve něco o složení rady. Většina byla Poláků a skutečně odborníci: univerzitní profesor hudební folkloristiky, přední polská taneční folkloristka, hudební skladatel a vedoucí činitel folklorních festivalů v Gořově, etnografka - bývalá ředitelka zelenohorského skanzenu, instruktor pro lidovou hudbu zelenohorského Regionálního centra animace kultury, choreografka - hlavní organizátorka folklorních festivalů v Katovicích, předsedou rady byl folklorista a tajemník Polské národní sekce CIOFF. Zahraniční členové byli dva - ředitel folklorního festivalu v německém Thale a moje maličkost.

Všichni pečlivě rozlišovali co je folklorem inspirovaná show, co folklor umělecky přetvořený a co má blízko k autenticitě nebo jí dokonce je. A tak se diskutovalo o každém slově zmíněných formulací, aby byl každý soubor oceněn přesně jen za to, zač zaslouží.

Již v průběhu vystoupení krůžkového souboru jsem slyšel z úst členů rady pochvalná slova a bezprostředně po něm mi někteří z nich blahopřáli jako národnímu představiteli. Při vlastním jednání pak na adresu krůžku padala taková vyjádření jako "pravda a radost", "přirozený a působivý projev" a pod., zvláště pak oceňována byla skutečnost, že jsme přišli se širokou škálou folklorních projevů - tancem nejen párovým, ale i mužským a dívčím, sborovým i sólovým zpěvem, inscenací lidového zvyku, humorem a tanečními hrami.

Takže text diplomu v překladu zní:

Umělecká rada uděluje souboru Slovácký krůžek v Brně, Česko, medaili XIX. mezinárodního folklorního festivalu za uměleckou prezentaci regionálního folkloru muzikálně-tanečního a znamenitou dramaturgii poutavého vystoupení. Podepsáni: Gerard Nowak, ředitel festivalu, Edward Błażek, předseda Umělecké rady, Andrzej Bocheński, maršálek Lubuského vojvodství.

Zájezd Slováckého Krůžku na Hanácké Slovácko III aneb za poznáváním zpěvné, malované a milované části naší vlasti

Uchazeči o zájezd obdrželi na krůžku velmi podrobný itinerář a není divu, že byl o zájezd zájem i díky předchozím zkušenostem z minulých zájezdů, které připravovala Zdena Kristová.

Přihlášeno bylo tolik osob, kolik míst poskytuje plně obsazený autobus. Jako obvykle ovšem několik jich odřeklo na poslední chvíli, takže bylo ještě pár volných míst pro náhradníky. V sobotu 4. 11. už před osmou hodinou byl připraven autobus a s „akademickou čtvrt hodinkou“ se odlepil od „Grandového nádraží“.

A pak - už přišlo uvítání paní kustodky kloboučského muzea. Museli jsme udělat na ni velmi dobrý dojem, poněvadž s námi jednala velmi vstřícně a snažila se nám ukázat všecko možné i nemožné. Samozřejmě jsme nemohli nekontaktovat ani Jožku Donného, který ač v pracovním úboru, aspoň nás všechny pozdravil ve svém bydlišti, no a my jeho.

Pak jsme navštívili v Archlebově č. 141 - muzejíčko či mikromuzeum, které při projíždění sotva postřehnete. 16 mm promítačka Vás upomene na doby prvního kina na dědině, můžete shlédnout první televizory, rádia, ostatní náradí, pomůcky, spisy atp.

Další zastávka v síni s fotkami už převážně barevnými z historie Archlebovjaků a okolních, zvláště o hodech a jiných slavnostních událostech.

Mezitím odbyla třináctá, tak jsme se vrátili do Žarošic, slavného poutního místa, ale nešli jsme do kostela (nebyl v plánu) ale do „Kaťáku“, který si Žarošáci vypulirovali takřka do evropské úrovně nejen vnějškem či interiérem, ale i nabídkou jídel podle mnohastránkového jídelníčku. Již v dávno dřívějších dobách zde bývala hospoda s dobrým jídlem, zvláště polévkou, a v ní „lukše dlouhé jak púťová pěsníčka“. Měli jsme objednáno jednotné menu, které snad u všech uspělo. Alespoň tak usuzuji ze spokojených tváří těch, kterých jsem si všiml.

Mohli jsme tedy ještě s větší vervou absolvovat plnění našeho itineráře. Ve Ždánicích jsme navštívili starou dílnu a pícku na zakuřovanou keramiku u p. Nimrichtra (jen stručně: cicvár není zde myšlena bylinka - pelyněk, ale vada hrncířské hlíny, obsahuje-li nechtěné kousky vápna, přesněji uhličitanu vápenatého, který působí potíže při vypalování hliněného výrobku, a to má být jádro pudla - tedy té zakuřované keramiky. A tento provoz je prý jediný u nás, a snad i v Evropě, pálí se zde podle starých habánských zkušeností. Navštívili jsme také mistrovu novou dílnu v nedalekých Bukovanech s hrncířskými kruhy už s elektrickým pohonem a s možností odkoupení různých těchto výrobků.

To už byl čas na návštěvu ždánického Vrbasova muzea, nejobsáhlejšího v rámci hodonského okresu. Výňatek z nabídkového prospektu mluví o tom, že zde můžete shlédnout od vykopávek celou historii Ždánicka, kupříkladu Mařka Terka, pardon Marie Terezie, generál Laudon atd., ale i současnost v podobě samostatné místnůstky, věnované sportu, zejména bicyklům v různých provedeních, medaile a četná ocenění současné slavné sportovkyně, která nás i osobně přivítala.

...Ráno přšlo, přes den na chvíli přestalo, odpoledne už znovu cedilo, ale nikoho to nerozpustilo. Je vidět, že nejsme z cukru. Už ve tmě jsme přeskákali (a někdy i ne) kaluže, které nám stály v cestě, než se rozsvítilo osvětlení před sklípkem, do kterého jsme se uchýlili ve snaze odezpívat nepočítaných písniček. Hostil nás ždánický mužský sbor, zpívali jsme za doprovodu štrajchové muziky. Tímto bych chtěl poděkovat všem krůžkařům i přizvaným, kteří přispěli k dobré pohodě a i k dobrému jménu našeho krůžku, a zejména těm, kteří to vše připravili a o pěkný průběh se postarali včetně příjemného řidiče autobusu. Jen tak dále,

Zájezd na Hanácké Slovácko jinýma očima

Těsně po osmé hodině ranní vyjel autobus soukromého dopravce s posádkou dříve a ještě dřívěji narozených členů a příznivců Slováckého krúžku na poznávací zájezd po muzeích Hanáckého Slovácka. Nejmladší věkovou kategorií zastupovala dvojice Martina Bolková a Radek Vašíček, věkem si celkem blízcí mladí lidé. A lze objektivně říci, že celkem drželi, jak se říká, krok (i když jsme jich tentokrát mnoho neudělali) s ostatními účastníky. Celá výprava poctivě konzumovala cestou stravu duchovní i materiální - a to v podobě pevné i tekuté až do pozdních nočních hodin.

Počasí bylo od rána takové nijaké, trochu mrholilo a bylo pošmurno. Zato ale v autobusu se hned začlo vyjasňovat. Zvláště, když se ukázalo, že svátek má Karel - a náš Kája Maňas se nebránil bouřlivým projevům především starších, ještě starších, ale i těch nejstarších tetiček, které ho drtily ve svých kyprých, mateřských náručích, hojně ho celujíce na obě líce... Na ústa nemohly, poněvadž náš Kája ... Kájínek (?) měl knírek tvrdý jak pferdkartáč, což bylo poněkud nepříjemné ... A tu máš čerte kropáč! Najednou tu byly pochybnosti. Je to náš Kája nebo maskovaný Kajínek ...? A tak jsme jeli dále, jsouce poněkud nesví, zda-li není mezi námi maskovaný ten, ten hledaný nájemný likvidátor Kajínek ...

Kolem půl deváté nás Mirek Dostál seznámil s jeho novým tělovým parfémem, který voněl nejen již dříve jeho Hanyšce, ale nyní i nám. Když jsme oňuchali hrdlo jeho flakonu, konstatovali jsme, že voní opravdu dobře. Našli se i tací, kteří neváhali tuto božskou ambrosii i pít ... No, nic se jim nestalo, přežili to ve zdraví, mají tvrdý trénink v pití alpy, okeny i jiných, ne zrovna košer destilátů. Muzeum v Kloboukách na nás dýchlo domácí pohodou, která by jistě byla umocněna, kdyby u vchodu na nás dýchnul i Jožka Donné aromatizujícím obsahem demižonu, drženího v ruce ... No nestalo se, snad příště, tak jak to bylo už často minule ...!

Marcela Linhartová si koupila živou, mrskající ještě svým ocasem rybu, řka, že aspoň něco se u nich doma bude hýbat do Vánoc ...

A jeli jsme dál ... Do Archlebova ... rodiště to legendy Slováckého krúžku-Jaroslava Sedláčka s nadějí, že ho tu uvidíme. A viděli jsme ho, byl jako živý - na fotografiích na nástěnce v Muzeu zázraků Archlebova ... Dokonce se na nás usmíval. Místní stařeček Pagáč nám důvěrně sdělil, že uznává v životě jenom srandu, což v zápětí dokázal tím, že jsme mu byli zřejmě pro randu králikům, když někteří mu trhali z rukou jeho knížku, plnou archlebovských plků aji

s věnováním ... a to bratru za 50 Kč... Levněji se to podařilo jen Lojzovi Valovi, který je přeborník v somrování, pardon, tedy ve smlouvání ... Který sice ji koupil také za 50 Kč, ale platil vlastně jen 45 Kč, když obtáhl kohosi o půjčených zbývajících potřebných pět korun ! Prostě Lojza je sociálka ...

Bylo poledne a měli jsme hlad, který bylo nutno ukojit. Ne, prohlídkou dalších památek, ale nacpáním břicha. A to se nám povedlo v šentyšu v Žarošicích. Tam prý mají "Zdravou vodu" (je to i poutní místo) a na ní zdravě i vaří. My tam provařili tak cca 80 - 90 Kč. Skoro každý!

Tak asi po jedné hodině jsme dojeli do Ždánic, kde nás čekal On! Místní rodák, vždy usměvavý od Homolů Jaroušek, s vousy jaké měl jenom pantáta Bezoušek. A hned jsme šupajdili na prohlídku tzv. kaselské pece Mistra Nimrichtra, či jak se jmenuje... Lidičky ten nám toho navykládal ..., mimo jiné, že v peci se i topí, že tam pálí z hlíny dělané jakési to džbánečky a talěšky ... Jarek Homola, říká, že je mistr nad mistry na zakouřenou či zakuřovanou keramiku, kterému není v Evropě rovno ... Bóže, kdyby věděl co vím já - keramika se u Kristů v obyváku zakuřuje už přes dvacet let ... Šak má také takovou originální patinu... no běžte se podívat ...!

Potom jsme přešli do Bukovan, kde jme poskytli Mistrovi sociální výpomoc tím, že jsme mu vykoupili polovinu výrobků naskladněných v regálu. A tak jsme si odváželi výrobky jako dárky pro známé na Vánoce, a odnášeli dobrý pocit, že za utržené peníze si Mistr může koupit teplé ponožky a vaťák na stavbu, protože barák má rozestavěný a je třeba ho dodělat...

Kolem šesté hodiny jsme zajeli zpět do Ždánic do muzea kuriozit. Ta největší na nás čekala v poslední komnatě, přesně jak v pohádce tam byla zakletá princezna, v našem případě **Iva Zajíčková** - naše československá úspěšná reprezentantka v dráhové cyklistice let sedmdesátých a osmdesátých. Malá postavou - velká sportovními úspěchy! Milá paní, skromná v řeči i v pití vína, jak se ukázalo později ve sklepe, kam ji pozval a pro sebe okupoval Rost'a Viktorin... A potom se od cca sedmi večer do jedenácti do noci, juchalo, pilo i tančilo (jen Romča se Zdenkem Brabencem).

Nakonec jsme šťastně dojeli a stihli i půlnoční rozjezd. Na parkovišti, trochu ozjasení, jsme se rozloučili a někteří (jako Zdena Kristová a Jožka Kučera) si zazpívali i dueto, až se zeschlé stromy kolem znova zazelenaly ...

6.11.2000 zapsal ujo fajo

Vernisáž k výstavě L. Severy

V den, kdy vychází tento Krůžkozor bude vernisáží zahájena výstava Lubomíra Severy malovaných obrázků na skle. V některém z příštích Krůžkozorů se k tomuto tématu ještě vrátíme. Pro tuto chvíli přetiskujeme alespoň krátkou stat', kterou o sobě napsal sám autor:

"Lubomír Severa, původním povoláním veterinární lékař.

Na vysoké škole jsem byl členem studentské cimbálové muziky složené převážně z Horňáků, primášem byl Luboš Holý. Tato muzika hrávala také v brněnském Slováckém krúžku. Tam jsem se seznámil s manželkou, která je z Velké. Její matka byla ze starého velického rodu, výborná zpěvačka, otec Vladimír Klusák, řídící učitel, býval primášem jedné z velických muzik. Její bratr, také Vladimír, byl známým zpěvákem a hudebním skladatelem. Tchán byl také kustodem Horňáckého muzea, které, bohužel, bylo pro nezáměr ze strany vedení obce zlikvidováno. V tomto muzeu bylo také několik obrázků na skle, z nichž jeden jsem okopíroval již někdy v padesátých letech.

Když začínaly Horňácké slavnosti, stal se jejich součástí také jarmak lidových výrobků. A protože se na každém starém jarmaku prodávaly také obrázky na skle, začal jsem je malovat soustavněji. Předlohy získávám z odborné literatury, z knih, kde jsou tyto obrázky přetištěny, a z kopií lidových dřevorytů a ilustrací starých tisků nebo maleb na staré keramice."

Z receptáře našich babiček

Protože je už venku občas pořádně chladno, nabízíme Vám dva recepty na něco pro zahřátí. Oba jsou přetištěny z Buchlovského zpravodaje.

Meduňkový likér

Meduňka je zlatá bylina a tak ani likér z ní nemůže být špatný. Způsob, kterým jsem postupoval, je přibližně následující:

4 větvičky meduňky, 0,4 litru třešňové pálenky a oloupaný citron se přelijí cukrovým roztokem (17,5 dkg cukru a 0,075 litru vody) a ponechají se 2-3 týdny v teple kuchyně. Po této době vše cedíme a výsledkem je likér, který voní intenzivně citrónově, je příjemně nazelenalý a lahodící útroubám.

Víno na srdce

Do 1 litru přírodního vína se dá 10 stonků petržele s listím, k tomu se přidá 1-2 polévkové lžíce vinného octa. Vše se 10 minut povaří na slabém plameni (pozor, pěň to), potom se přidá 300g pravého včelího medu a opět se nechá 4 minuty vařit. Láhve se vypláchnou silným alkoholem a víno na srdce se do nich za horka naplní. Láhve je třeba důkladně uzavřít! Na dně se časem vytvoří usazenina, která však není škodlivá a je možno ji klidně vypít.

Užívání, dávkování: 2-3 i více polévkových lžic denně při potížích.

Krúžkozor - vydává Slovácký krúžek v Brně. Vychází zpravidla čtyřikrát ročně.

Odpovědný redaktor a grafická úprava Ing. Jiří Raštica.

Příspěvky zasílejte na adresu Slovácký krúžek v Brně, P. O. Box 713, 663 13, Brno nebo je předejte členům výboru. Náklad 170 výtisků.
